

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน และเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 ศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหลังการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 – ปีการศึกษา 2562 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2560 –ปีการศึกษา 2562 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การออกแบบการวิจัย
2. ผู้ให้ข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนและเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 – ปีการศึกษา 2562 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ช่วง ดังนี้

1. ช่วงที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้รูปแบบ RAJAOROS โดยการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559
2. ช่วงที่ 2 การศึกษาการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 โดยสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครู และความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดราชโอรส
3. ช่วงที่ 3 การศึกษาการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2561 – ปีการศึกษา 2562 โดยสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครู และความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดราชโอรส

ผู้ให้ข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยในช่วงที่ 1 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้
  - 1.1 คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ
    - 1.1.1 เป็นผู้บริหารการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
    - 1.1.2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

- 1.2 รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ดังนี้
1.2.1 นายสายัณห์ รุ่งป่าสัก	อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
1.2.2 นายชจิตพันธ์ สุวรรณสิริภักดิ์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนศึกษานารี
1.2.3 ดร. มณฑมนตรี สกลศิลป์ศิริ	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนมัธยม วัดเบญจมบพิตร
1.2.4 ดร. ชรินทร์ คะอังกู	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนธนบุรี วรเทพีพลาซ่า
1.2.5 ดร. ศรายุทธ รัตนปัญญา	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนไตรมิตร วิทยาลัย
1.2.6 นายไชยา กัญญาพันธ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล
1.2.7 ดร. สุนิดา เดชะทัตตานนท์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนจันทร์ประดิษฐาราม วิทยาคม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 2 ระยะเพื่อตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 – ปีการศึกษา 2561 ได้แก่

2.1.1 ระยะที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู จำนวน 121 คน (ไม่รวมผู้อำนวยการสถานศึกษา) และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 13 คน (ไม่รวมผู้อำนวยการสถานศึกษาและตัวแทนครู) นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 2,590 คน

2.1.2 ระยะที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู จำนวน 123 คน (ไม่รวมผู้อำนวยการสถานศึกษา) และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 13 คน (ไม่รวมผู้อำนวยการสถานศึกษาและตัวแทนครู) นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดราชโอรส ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,706 คน และปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,759 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หลังการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ดังนี้

2.2.1 ปีการศึกษา 2560 นักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 2,590 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่าของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามระดับชั้นเรียน และสุ่มอย่างง่ายให้ครอบคลุมจำนวนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดราชโอรส ปีการศึกษา 2560 จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	นักเรียน		ผู้ปกครองนักเรียน	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	521	67	521	67
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	503	65	503	65
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	445	58	445	58
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	398	51	398	51
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	363	47	363	47
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	360	47	360	47
รวม	2,590	335	2,590	335

2.2.2 ปีการศึกษา 2561 นักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 2,706 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามระดับชั้น การศึกษา และสุ่มอย่างง่ายให้ครอบคลุมจำนวนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดราชโอรส ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	นักเรียน		ผู้ปกครองนักเรียน	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	545	68	545	68
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	516	64	516	64
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	487	61	487	61
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	414	52	414	52
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	383	48	383	48
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	361	45	361	45
รวม	2,706	338	2,706	338

2.2.3 ปีการศึกษา 2562 นักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 2,759 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามระดับชั้น การศึกษา และสุ่มอย่างง่ายให้ครอบคลุมจำนวนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดราชโอรส ปีการศึกษา 2562
จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	นักเรียน		ผู้ปกครองนักเรียน	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	543	66	543	66
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	539	66	539	66
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	498	61	498	61
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	402	50	402	50
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	396	48	396	48
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	381	47	381	47
รวม	2,759	338	2,759	338

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สำหรับปีการศึกษา 2559 (ภาคเรียนที่ 2) ปีการศึกษา 2560 – ปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 4 ฉบับ มีดังนี้

1. ฉบับที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ (ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559) เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของเครื่องมือ มีจำนวน 2 ตอน ได้แก่

1.1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย ชื่อ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

1.1.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 ศึกษารายละเอียดของรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี (SAR) ของโรงเรียนวัดราชโอรส ปีการศึกษา 2558 และปีการศึกษา 2559 โดยวิเคราะห์จุดประสงค์ของการจัดการสถานศึกษาเพื่อคุณภาพผู้เรียน เพื่อกำหนดโครงสร้าง เนื้อหาและองค์ประกอบการพัฒนาการบริหารโรงเรียน

1.2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์/สังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นประเด็นเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางในการบริหารในแต่ละองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ว่ามีอะไรและแนวทางอย่างไร รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบในการบริหารจัดการสถานศึกษา

1.2.3 นำกรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ลักษณะกึ่งโครงสร้างปลายเปิด (semi structure interview) โดยมีประเด็นสาระสำคัญเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นผู้วิจัยได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข ให้มีความเที่ยงตรงก่อนนำไปใช้

1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยได้ติดต่อประสานงาน ขอนัดหมายวัน เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์ ระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ตามความเหมาะสมที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความอนุเคราะห์

1.3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สรุปประเด็นรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดราชโอรส

1.3.3 นำผลที่ได้จากข้อที่ 1.3.2 มากำหนดเป็นนิยามศัพท์ขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS เพื่อจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับที่ 2 ต่อไป

2. ฉบับที่ 2 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครู (ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561) เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ดังนี้

2.1 องค์ประกอบของเครื่องมือ มีจำนวน 2 ตอน ดังนี้

2.1.1 ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ประเภทของประชากร เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ จำนวน 1 ข้อ

2.1.2 ตอนที่ 2 ระดับการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในองค์ประกอบ 8 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา (R : Resource Management of Education) (2) ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร (A : Administrator's Qualification) (3) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (J : Joint Management) (4) ด้านการวางแผนปฏิบัติการ (A : Action Planning) (5) ด้านการวิเคราะห์และประเมินผลองค์กร (O : Organization Analysis and Assessment) (6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ชุมชน (R : Relations Establishment with Community) (7) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบกัลยาณมิตร (O : Outgoing Internal Supervision) และ (8) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ (S : Strategic Planning) แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

ผู้วิจัยกำหนดน้ำหนักหรือคะแนนในการตอบแบบสอบถาม 5 ระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 5
ระดับมาก	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 4
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 3
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 2
ระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 1

ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง การบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง	การบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง	การบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง	การบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง	การบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ เพื่อสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลสามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.2.1 นำรายละเอียดองค์ประกอบ 8 ด้าน ของการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ที่ได้จากบทสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน รวมทั้งการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 สร้างข้อคำถามที่ครอบคลุมตัวแปรและเนื้อหาที่ต้องการศึกษา เพื่อใช้ในแบบสอบถาม

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (validity) โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) แล้วเลือกข้อคำถาม ที่มีค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วทดลองใช้ (try-out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาคือเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน แล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สำหรับการศึกษาวิจัยไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

2.3.1 การหาค่าความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรง ตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังนี้

1) ดร.ธีร์ ภูวงคพันธ์	ผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการแนะแนว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2) ดร.โสภณ กมล	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนบางปะกอกกวิทยาคม
3) นายจิณณภัทร พิบูลวิทดำรง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

- 4) ดร. พีรารุณรัตน์ พิมพ์รอด   ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดเจ้ามูล
- 5) รองศาสตราจารย์ ชีระดา ภิญโญ อติตรองอธิการบดีฝ่ายแผนงานฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผู้ตรวจประเมินประกันคุณภาพภายนอก
ระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน)

หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence)

R แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึง ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และ -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ซึ่งได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วเห็นว่า ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ

2.3.2 การหาความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูของโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.898

2.3.3 ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3. ฉบับที่ 3 และ 4 สำหรับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน (ปีการศึกษา 2560 – ปีการศึกษา 2562)

3.1 องค์ประกอบของเครื่องมือ

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาหลังการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 – ปีการศึกษา 2562 ดังนี้

3.1.1 ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ปัจจัยเบื้องต้น (ความพร้อมและศักยภาพของครูผู้สอน สื่อการเรียน และแหล่งการเรียนรู้) จำนวน 9 ข้อ
- 2) ด้านกระบวนการ จำนวน 11 ข้อ
- 3) ด้านผลผลิต จำนวน 9 ข้อ

3.1.2 ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ปัจจัยเบื้องต้น (ความพร้อมและศักยภาพของครูผู้สอน สื่อการเรียน และ แหล่งการเรียนรู้) จำนวน 9 ข้อ

2) ด้านกระบวนการ จำนวน 8 ข้อ

3) ด้านผลผลิต จำนวน 8 ข้อ

ผู้วิจัยกำหนดน้ำหนักหรือคะแนนในการตอบแบบสอบถาม 5 ระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	5
ระดับมาก	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	4
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	3
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	2
ระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	1

ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง	ความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง	ความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง	ความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง	ความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง	ความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ เพื่อสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล สามารถอธิบายได้ ดังนี้

3.2.1 นำรายละเอียดองค์ประกอบ 8 ด้าน ของการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรูปแบบ RAJAOROS ที่ได้จากบทสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน รวมทั้ง การศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 สร้างข้อคำถามที่ครอบคลุมตัวแปรและเนื้อหาที่ต้องการศึกษา เพื่อใช้ในแบบสอบถาม

3.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (validity) โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) แล้วเลือกข้อคำถาม ที่มีค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามของผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วทดลองใช้ (try-out) กับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาคือเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน แล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สำหรับการศึกษาวิจัยไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

3.3.1 การหาค่าความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรง ตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังนี้

1) ดร.ธีร์ ภาวักนันท	ผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน รักษาการ ในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการแนะแนว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2) ดร.โสภณ กมล	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม
3) นายจิณณภัทร พิบูลวิทิตอารัง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
4) ดร. พีรารุญช์ พิมพ์รอด	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเจ้ามูล
5) รองศาสตราจารย์ ธีระดา ภิญโญ	อดีตรองอธิการบดีฝ่ายแผนงานฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้ตรวจประเมินประกันคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence)

R แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึง ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และ -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ซึ่งได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วเห็นว่า ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ

3.3.2 การหาความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา คือนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และ 0.93

3.3.3 ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2560 - พฤษภาคม 2563 โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2559

2. ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 - ปีการศึกษา 2561 เพื่อสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและครู โรงเรียนวัดราชโอรส

3. ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาหลังการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 - ปีการศึกษา 2562 เพื่อสอบถามนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดราชโอรส

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความเรียบร้อยความสมบูรณ์ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์คำนวณค่าทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อหารายละเอียดของการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในองค์ประกอบ 8 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา (R : Resource Management of Education) (2) ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร (A : Administrator 's Qualification) (3) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (J : Joint Management) (4) ด้านการวางแผนปฏิบัติการ (A : Action Planning) (5) ด้านการวิเคราะห์และประเมินผลองค์กร (O : Organization Analysis and Assessment) (6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ชุมชน (R : Relations Establishment with Community) (7) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบกัลยาณมิตร (O : Outgoing Internal Supervision) และ (8) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ (S : Strategic Planning โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ตามความคิดเห็นของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดราชโอรส ในปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดราชโอรส ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย จำนวน 2 กลุ่ม ด้วยการทดสอบค่าที (t - test)

4. วิเคราะห์คุณภาพผู้เรียน หลังการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 - ปีการศึกษา 2562 ดังนี้ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป (2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับดีและดีเยี่ยม (3) สมรรถนะความสามารถพื้นฐานของนักเรียนระดับดีและดีเยี่ยม (4) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ (5) ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนวัดราชโอรส โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และ

เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2559 (ก่อนการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS)

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หลังการบริหารโรงเรียนวัดราชโอรสเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ RAJAOROS ในปีการศึกษา 2560 – ปีการศึกษา 2562 โดยหาจำนวนและร้อยละของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีความพึงพอใจ ตั้งแต่ระดับดีขึ้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (พิสนุ พงศ์ศรี, 2552 : 154-157)

1.1 ตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic Mean) เป็นค่ากลางที่คำนวณได้โดยนำข้อมูลทั้งหมดมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อมูล ใช้สัญลักษณ์ $\bar{X}$ (เอ็กซ์-บาร์) มีสูตรทั่วไปและตัวอย่างในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นค่าที่ใช้วัดการกระจายของข้อมูล แต่ละตัวว่าต่างไปจากค่าเฉลี่ยมากน้อยเพียงใด ใช้สัญลักษณ์ S.D. โดยมีสูตรทั่วไปและตัวอย่างการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร S.D.} &= \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n - 1}} \\ \text{หรือ} &= \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n - 1)}} \end{aligned}$$

เมื่อ X แทน ข้อมูลแต่ละจำนวน
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 n แทน จำนวนข้อมูล หรือขนาดตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คำนวณจากสูตรดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) (พิสนุ พงศ์ศรี, 2552 : 139)

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence)

R แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึง ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และ -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นคำนวณจากสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พิสนุ พงศ์ศรี, 2552 : 175)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

s_i^2 แทน ความแปรปรวนของข้อมูลแต่ละข้อ

s^2 แทน ความแปรปรวนของข้อมูลที่ได้

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ทดสอบความแตกต่าง 2 กลุ่ม โดยพิจารณาจากค่า t (t-test) ความแปรปรวนของประชากร 2 กลุ่มไม่เท่ากัน ใช้สูตร (พิสนุ พงศ์ศรี, 2552 : 164)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1 - \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2